

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ára 1 lej

V. évfolyam 112 sz.

1936 április 23.

Csüförtök

Huszonnégy órán belül elfoglalják Adis-Abebat

A Népszövetség tanácsa befejezte ülését és a fegyverekre bízta a döntést

Genf, április 21.

A népszövetségi tanács tegnap a késő éjjeli órákban fejezte be 91-ik rendkívüli ülését, amely semmiféle tényleges eredményt nem ért el. A megszüvegezett és jóváhagyott határozat is olyan semmitmondó, hogy abból tiszta képet nem lehet alkotni, legfeljebb azt lehet megállapítani, hogy az olasz-abesszin háború tovább fog folyni mindaddig, amíg egész Abesszinia olasz kézre nem kerül. A megtorlásokat nem szigorították, sőt egyes államok oda nyilatkoztak, hogy jelenlegi gazdasági helyzetük nem engedi meg, hogy Olaszország ellen továbbra is gazdasági megtorlásokat alkalmazzanak.

A határozati javaslat szövege szerint a népszövetségi tanács mindenekelőtt tudomásul veszi a 13-as bizottság jelentését és mély sajnálatát fejezi ki az iránt, hogy a 13-as bizottságnak nem sikerült megegyezést létrehozni az olaszok és az abesszinek között.

Sajnálatát fejezi ki a Népszövetségi tanács amiatt is, hogy Abesszinia a 13-as bizottság javaslatát nem fogadta el és nem volt hajlandó a statusquo alapján béketárgyalásokat kezdeni.

Ez azonban nem gátolja meg a Népszövetségi tanácsot abban, hogy nyomatékosan ne szólítsa fel Olaszországot, hogy az Abessziniával való konfliktust olyan módon oldja meg, hogy elkerülhető legyen a további vérontás.

A népszövetségi tanács megerősíti az 1935. június 17-én aláírt jegyzőkönyvét, amelyben egyhangulag elítélték a mérges gázok használatát, továbbá mindazon háborús eszközöknek igénybevételét, amelyek a népszövetségi alapokmányban lefektetett hadviselési kötelezettségekkel szembenállnak.

Végül a Népszövetség sajnálatát fejezi ki afölött, hogy a háború olyan feltételek mellett, mint az első hat hónapban, tovább folytatódik.

Ezzel a határozattal a népszövetségi tanács ülése véget ért. Genfben azt állapítják meg, hogy európai szempontból a helyzet lényegesen javult és most már bizonyos, hogy az olasz-abesszin kérdés néhány hétre ismét lekerült a napirendről. Genfben meg vannak győződve arról, hogy a legkö-

zelebbi ülészekon, ha a kérdés egyáltalán szóba kerül, a helyzet egészen más lesz — Mindenki számít arra, hogy addig az olasz csapatok végleg legyőzik az abesszinek ellenállását.

Eden lord felszólalásáról, amely feltételekről beszél, a genfi közvéleményt azt állá-

A négus a főváros elfoglalása után is tovább harcol

Addis-Abeba, április 21.

Az abesszin hadszíntérről pontos jelentések nem érkeznek. Az olasz hivatalos távirati iroda mély hallgatásba burkolódik. Az a hír terjedt el, hogy a döntő győzelem bejelentését Róma alapításának évfordulójára, április 21-re tervezik.

Az addis-abebai jelentések annál bizakodóbb hangúak. A Reuter-iroda addis-abebai tudósítója beszélgést folytatott Devalle kubai kapitánnyal, aki a négus szolgálatában áll és most tért vissza az

pitja meg, hogy a felszólalás ellenére Anglia soha nem fog magánakciókat kezdeményezni és most az angol kormány is hajlandó elfogadni azt, hogy az olasz-abesszin kérdést gyarmati kérdéssé tegyék és minilyet ne engedjék, hogy az európai politikában elsőrangú helyet foglaljon el.

északi harcterről. A kapitány a következőket mondotta:

— Ha az olaszok elfoglalják Addis-Abebat, akkor sem adjuk fel a harcot. A fővárostól délre fekvő dombokra vonulunk vissza. A főváros eleste nem jelenti a háború végét. Addig harcolunk, míg a császár a harcmezőn marad. Ha a kormány elhagyja a fővárost, követni fogjuk.

Az olasz keletafrikai szolgálat jelentése szerint az északi olasz haderők erőltetett menetben haladnak Addis-Abeba felé és a főváros elfoglalása 24 órán belül várható.

Összehívják a liberálispart kongresszusát

A kongresszus után Tatarescu átalakítja a kormányt

Bucuresti, április 21.

A Dimineata értesülése szerint Tatarescu miniszterelnök össze akarja hívni a liberális part általános kongresszusát. A pártnak tudvalevőleg ez a legfelsőbb fóruma, amely legutóbbára Vintila Bratianu elhunytá után tartotta ülését, amikor is Ducát kiáltották ki a párt elnökévé. Duca meggyilkolása után Dinu Bratianu választották meg pártelnökké, de ezt a kongresszus még nem erősítette meg. Beavatott körök szerint ezt a helyzetet Tatarescu most a maga javára igyekszik kihasználni. Mint-hogy azonban nem lehet kétséges az, hogy a kongresszus Dinu Bratianut megerősíti az elnöki székben, Tatarescu azt akarja elérni, hogy a párt csupán egyetlen alelnököt válasszon s ez az alelnök ő (Tatarescu) legyen.

A lap azután azt írja, hogy a miniszter

elnöknek megvan a legfelsőbb megbízatása arra, hogy a kormány keretében változásokat eszközöljön, de ezt a tervét csak a kongresszus lezajlása után akarja megvalósítani.

Bratianu Dinu egyébként vasárnap Costinescu miniszter kíséretében hazaérkezett külföldi tartózkodásáról, de nem volt hajlandó nyilatkozatot adni az újságíróknak. A pártelnököt hazatértekor hívei zajosán ünnepelték.

Időjárás

Élénkebb szél, sok helyen eső, néhány helyen zivatar. Fagymentes éjszaka. — A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen.

A pünkösdi tombola 18. száma

Witzleben báró 50 százaléokban zsidó! Lupu lapjának leleplezései a Harmadik Birodalom romániai megbízottjáról

Bucuresti, április 21.
Nemrégiben beszámoltunk arról, hogy a hatóságok házkutatást tartottak Witzleben bárónál a németországi Dresdner Bank bucurestii fiókjának igazgatójánál, mivel alapos gyanúok merültek fel, hogy az a bizonyos tízmillió márka, amelyet Hitlerék a romániai propagandára fordítottak, az igazgató útján áramlott be az országba. A vizsgálat ebben az ügyben most is folyik és mind több bizonyíték van arra nézve, hogy Witzleben báró valóban "fontos" szerepet tölt be a Harmadik Birodalom szempontjából Bucurestiben.

Annál meglepőbb szenzációval szolgál most dr. Lupu lapja, az Aurora, amely legutóbbi számában megállapítja, hogy a nirehelt Nikolai ezereides, a német kém szervezet főnöke, valóban megbizta Witzleben bárót a romániai propagandával. De ennél is nagyobb feltűnést keltett a lap ama leleplezése, hogy Hitler romániai helytartója — nem tisztá árja, sőt 50 százaléokban zsidó vér folyik ereiben, miután egyik nagyanyja zsidó volt.

Kérdés, hogy mit fog ehhez szólni Göbbels dr., ha megtudja?

Kivágandó és összegyűjtendő

18

Igazoló szelvény.

Aki a szelvényeket összegyűjti,
az résztvehet
az ajándék tombolában

Április-május

Asszonyom ön megérdemli, hogy szebbé és bájosabbá tegye külsejét

Első lépés ehhez bőrnek rendbehozása, amit a hirtelen jött tavasz tönkretett s ma tanácstalanul áll, hogy mit is használjon. A modern kozmetikai eredmények azt igazolják, hogy arcának tökéletes rendbehozására legalkalmasabb a 2. számú Floreal krém, amely a legelrontottabb arcból is 10 nap alatt megtisztítja, a szeplős, pattanásos, májfoltos arcot a legbámulatosabb módon széppé varázsolja.

A Floreal 1. sz. krém a Floreal fényvédő puderral használva nem engedi a szeplők kijövetelét arcát bársonyossá, üdévé teszi, táplálja az elhasznált bőrsejteket utánpótlását, a meglevő ráncokat kisimítja és petyhüdt bőrét rugalmassá teszi, egyszóval új külsőt kölcsönöz.

A Floreal krémek tégelyenként 40 lej, puder 30, 50, 90 lej. Főlerakat: Pap drogéria, Oradea, Bul. Reg. Carol 9. Naponta nőtai szétküldés.

Ügyvédjelöltek gyűlése Zalaun

Zalaun, április 21.

Folyó hó 16-án délelőtt 10 órára hivta össze dr. Pintea a zalaui ügyvédi kamara dékánja a salaj-megyei ügyvédjelölteket, hogy megszervezze a jogi előadások sorozatát. Délelőtt 10 órakor már népes közönség gyűlt össze a zalaui törvényszék II. szekciójának tanácstermébe, amikor bevonult a terembe dr. Pintea dékán, dr. Domsa János salajmegyei szenátor és dr. Markovits István, a kamara jegyzője.

A gyűlésen elnöklő dékán megnyitó beszédében üdvözölte a gyűlés tagjait. Ezután felkérte dr. Domsa szenátort, hogy ismertesse az összegyűlt ügyvédjelöltek előtt az új törvények fontosabb rendelkezéseit. Dr. Domsa szenátor több mint egy órában ismertette az új törvényeket, kiemelve annak modernségét az előbbi törvényekkel szemben s mely előadás kellemes hatást s jó benyomást keltett az ott levő ügyvédjelöltek között. Ezután ismét az elnöklő dékán emelkedett szólásra, ki megköszönvén dr. Domsa szenátornak, hogy ismertette az új büntetőtörvények rendelkezéseit. A gyűlés elhatározta, hogy a legközelebbi előadás május 31-én lesz Zalaun, s június 14-én Carei-ban, ahová meghívják az ügyvédi kar s bírói kar tagjait is.

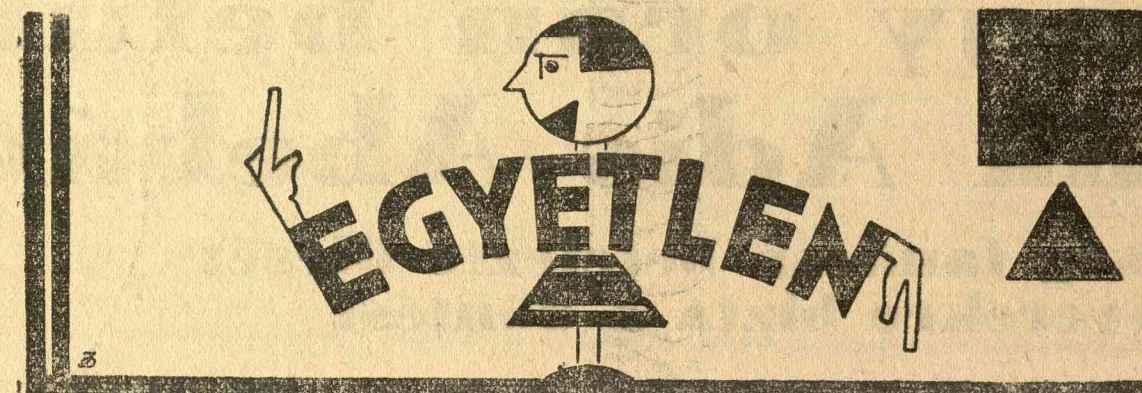
Ezután az ügyvédjelöltek kérték, hogy ügyvédi irodákban csak ügyvédek, vagy ügyvédjelöltek legyenek alkalmazva. Kivételt képeznek a gépirók.

Követelték továbbá, hogy bírósági iratokat csak a fél, vagy törvényes képviselője ügyvéd vagy ügyvédjelölt tanulmányozhat. Követelték továbbá az április 2-án megjelent ügyvédi törvény szigorú alkalmazását.

Az egybegyűlt ügyvédjelöltek egyhangulag elfogadták ezen proposíciókat s az elnöklő dékán a maga részéről biztosította a gyűlés tagjait jóindulatáról. A gyűlés három tagot delegált a memorandum elkészítésére s ezután átvonultak a Transilvania étterembe, ahol a gyűlés kellemes hangulatban véget ért.

2. oldal "ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 április 23.

megoldás,

hogy világítás nélkül ne maradjon, ha vilánymunkái,

rádió-ja átépítését,

csillár-ja

ricserelését, átszerelését, költöz-
ködése előtt nálam megrendeli

BERNATH

(STR. I.C. BRATIANU 1 (APOLLO))

Kommunista propaganda miatt

Három és félévre ítélték dr. Weil Emil budapesti főorvost Négy vádlottársát felmentette a törvényszék

Budapest, április 21.

Pár hónappal ezelőtt — mint megírtuk, — a budapesti rendőrség nagyszabású kommunista szervezkedést leplezett le, a melyben főként intellektuálisok vettek részt. A szervezkedést dr. Weil Emil főorvos vezette és a leleplezés hatalmas szenzációt keltett a magyar fővárosban. Ezenkívül még számos vádlottja volt a kommunista-

pernek, amelyet tegnap délelőtt tárgyalt le a budapesti törvényszék.

A bíróság hosszas tanácskozás után dr. Weil Emil főorvost bűnösnek mondta ki államfelforgató eszmék terjesztéséért és ezért három és fél évi fegyházra és politikai jogainak tíz évre való felfüggesztésére ítélte. Dr. Pichler Györgyné orvosnőt és más három vádlottat felmentettek a vád és következményei alól.

Gyermekgyilkosság vádja egy tanító ellen

Stefănesti, április 21.

A Stăfănestii csendőrszárnyparancsnoksághoz ma feljelentés érkezett Ciotărcă Gheorghe Mihăilescu községből az ottani tanító, Boiciu Ioan ellen, akit nem kevesebbel, mint gyilkossággal vádol meg.

Ciotărcă elmondja, hogy két nappal ezelőtt Boiciu úgy megverte nyolc éves gyermekét, hogy borzalmas kinok között meghalt.

A csendőrszárnyparancsnokság jelenléte tett az ügyészségnek mely elrendelte a

vizsgálatot és a kis holttest felboncolását.

A boncolásnál megállapították, hogy a gyermek tényleg az ütések következtében halt meg. A gyilkos tanítót erre a csendőrség letartóztatta és átkísérte a botosani ügyészségre. Itt kiderült, hogy a tanítónak már nem ez az első esete, mert már több ízben érkezett ellene feljelentés, hogy olyan kegyetlen módon veri a gyermekeket, hogy azok sokszor hetekig betegen kénytelenek fekvődni.

A gyilkos tanító tette az egész megyében óriási felháborodást keltett.

Vorbuchner sibiui plébános Erdély katolikus segédpüspöke

Róma, április 21.

A Rador szenzációs egyházi hírt közöl. Szerint a pápa kinevezte az erdélyi muregi segédpüspökévé Vorbuchner Sibiui város plébánosát. Az új segédpüspök utódlási joggal el fogja foglalni helyét Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök mellett. Ez azt jelenti, hogy abban az esetben, hogyha az ősz püspök meghal,

vagy lemond, úgy a püspöki széket Vorbuchner apát fogja megkapni.

A hír Erdélyszerte nagy érdeklődést keltett. Egyházi körök várják a hír megerősítését a Vatikánból. E megoldást azonban nem tartják valószínűtlennek, annál is inkább, mert Vorbuchner igen szakképzett egyházi és méltó utóda lenne a hosszú évtizedek óta Erdélyben apostoloskodó Majláth püspöknek.

Szabadlára helyezték a targumuresi csemények miatt letartóztatott diákokat

Targu Mures, április 21.

Ismeretes, hogy a targu-muresi diákgresszussal kapcsolatban lefolyt események miatt öt diákot Bucurestiből Targu Muresre szállítottak az ügy kivizsgálása végeztéig. Penculescu Edgar napok óta folytatja ügyben a kihallgatásokat s ezek eredményeként az öt diákot letartóztatásba helyezték. Az ügyészség a harminc napos gálai fogság mellett döntött, amely határozatot a letartóztatott diákok a törvényváltásáig felelősségre vették.

Hétfőn délelőtt foglalkozott a törvényhatóság az öt letartóztatott diák felelősségével.

A diákokat három bucarestii ügyvéd védte, akik közül Budisteanu dr két és fél óráig kérték védelmei szabadlára helyezését azzal az indoklással, hogy a vizsgálat érdeke nem kívánja meg a diákok fogvatartását.

A törvényszék vádtaancsa rövid tanácskozás után meghozta döntését, mely szerint a vádlott diákokat szabadlára helyezte. A határozat szerint semmiféle indok nincs a vádlott diákok fogvatartásának.

A határozat ellen az ügyész három napon belül nyújthat be felelősséget a tábiai vádtaancshoz.

Husz év után hazajött Reghinbe egy volt orosz hadifogoly

Reghin, április 21.

Amióta Románia felvette a diplomáciai kapcsolatot Oroszországgal, azóta többen érkeznek haza a volt hadifoglyok, sokszor családot is hoznak magukkal.

Reghinbe most jött haza Wermescher Rich 39 éves férfi, aki 1916-ban, 19 éves korában az orosz frontra került és ott eltelt vele egy hónap, hogy elfogták.

Először Szipériába vitték, majd kikerült Omskba, ahol egy egészségügyi intézetben dolgozott. Itt megismerkedett egy orosz nővel, akit feleségül vett. Ettől két gyermek született.

Wermescher elmondta, hogy a szovjet hadsereg fegyveresét is halálra ítélték.

teti. Különösen bünteti, ha valaki még csak beszélni is mer a japánokkal. Azon a vidéken irtózatosságot fűlnek a Japánnal való háborútól. Minden japánt, bár már évtizedek óta rengeteg él Omskban, kémnek néznek és olyan nagy ellenőrzés alatt tartják, hogy rosszabb dolguk van, mint a foglyoknak.

A husz év után hazatért hadifogoly elmondta, hogy még nagyon sok erdélyi fiú van kint, akiknek nagyrésze már meg is nősült és orosz asszonyt vett feleségül. Nagyon sokan ott maradnak végleg, de többen vannak, akik mégis csak inkább haza akarnak jönni. Az utlevelek kiállításán a moszkvai román követség állandóan dolgozik.

Tasnad és környéki hírek

Véget ért a Boram-i bírói háborúság. Több ízben beszámolt az Erdélyi Magyar Nemzet két család véres harcáról a községi tisztviselők betöltése miatt. A két tekintélyes család, néz szerint: Gomán és Bandula nem egyszer valószínűsítette a karóparbajt, amelyből hol egyik, hol másik került ki győzelem. A két család véres verekeztől tudomást szerzett dr Gurzau Mihai prefektus, aki az elmúlt héten kiutazott Boram községbe s leváltotta az intézménybizottság éléről Gománt s helyébe dr Petrut nevezte ki. Így most már elhatározta, hogy a prefektus határozata végleg vetni Boram községben a bíróháborúságnak.

Sztrájkolnak a tasnadi mészárosok. Tasnadi mészárosok közös kérvényt nyújtottak be a tasnadi intermar bizottság elnökéhez, melyben kérték a husz árának 14 és 18 lejre való felemelését. Az intermar bizottság még nem hozott határozatot, hogy mire a mészárosok úgy határoznak, hogy addig nem vágnak, amíg a husz

árát nem emelik fel, mert a 14 lejese mellett súlyos ráfizetésük van.

Fényes sikerrel zajlott le a Săcăşeni Ref. Polgári Olvasókör műsoros táncestélye. A Săcăşeni Ref. olvasókör husz év másodnapján műsoros táncestélyt rendezett, amely óriási sikerrel ért véget. Színre került Szigligeti Ede remek népszínműve, "A Cigány", melynek szereplői mind egytől-egyig kifogástalanok voltak. Szereplők: Balassy Lajos, Köllös Sándor, Buzi Sándor, Bikfalvy Ferenc, Bondár Albert, Barta Ilonka, Szabó Erzsébet, Szabó Annus, Lugosi András, Esztán József, Bihari Albert, Pósa Gyula, Lugosi András, Köllös Ilonka, Pósa Ilonka, Farkas Jolánka, Bikfalvy Margit. A szereplők magyszerű játékát a közönség szívesen nem akaró tapssal honorálta. A szereplőket Köllös Sándor tántította be nagy hozzáértéssel. A sugást pedig Köllös Sándorné végezte. A műsor után tánc következett, amely vidám hangulatban a korai reggeli órákban ért véget.

N. L.

Ami az egészségesnek öröm, a betegnek szenvedés

A civilizáció és a kultura fejlődésével, az ember romboló és káros ösztönei megváltoztak, hasznos irányba terelődtek s ma már bátran mondhatjuk, hogy az ember ösztönös életmódja egyáltalán nincs káros hatással a társadalomra.

Az embernek céljai eléréséhez feltétlenül lelki egyensúlyra s szervezetének egészséges működésére van szüksége. De a mai nehéz időkben, szinte lehetetlen ezt a két előfeltételt egyesíteni.

A mai gyorsan pergő élet tönkre teszi az ember idegrendszerét és képtelenné teszi arra, hogy észre vegye, miként morzsolódik fel egész szervezete, miként megy tönkre külön-külön mindenik testrésze és miként van élete lassu kimúlásnak kitéve. A fáradtság és kimerültség, elsősorban a gyomor, vese, bél, epe és máj megbetegedéseiben nyilvánul meg. A vérkeringésben zavarak állanak be.

A Gastro D, mely csodás hatása miatt elterjedt az egész világon, milliónyi szenvedőnek adta vissza az egészségét, közvetlen hatást gyakorol az ideg és emésztőszervekre, aminek következtében csirájában elfojtja a betegséget s bármilyen régi (még 10—15 éves) gyomor, bél, epe, máj, vese és idegbajt a legrövidebb időn belül gyógyít.

Lej 130 utánvétellel küldi a vezérképviselő: Császár gyógyszerár, Bucuresti, Cal. Victoriei 124. szám.

Egy inas megdöbbenő öngyilkossága

Braila, ápr. 21.

Megdöbbenő módon vetett véget életének egy tizenöt éves Petrescu Gheorghe nevezetű brailai tanonc. Elvágta ütőerét, majd a Dunába ugrott. Ruháit a parton hagyta egy levél kíséretében, amelyben elmondja, hogy életének Andromache kereskedő kintásai miatt vet véget, akinél alkalmazásban van. A kereskedő a legdurvábban bánt vele, állandóan ültötte verte, ezért menekül a halálba. A rendőrség bevezette a vizsgálatot.

Rádió műsor

SZERDA

Bucuresti: 13 Lemezek. 21.20 Jelescu Pál zongorázik. 22.10 Badescu Dinu énekel. 22.30 Hírek. 22.45 Kis rádiózenekar. — 24 Motzoi zenekar.

Budapest: 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13 Déli haragszó. Időjárásjelentés. — 13.05 Szalonzene. 14.30 A 2. honvédegyezred zenekara. 15.40 Hírek. 19 Hanglemezek. 20.25 Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30 előadásának közvetítése: Székely fonó és Pesti karnevál. 21.35 Hírek 23 Időjárásjelentés, majd cigányzene. 24.10 Olasznyelvű előadás. 23.40 Tánclemezek. 1.05 Hírek.

CSÜTÖRTÖK.

Bucuresti: 13 Hírek. Sibiceanu zenekar 18 Kis rádiózenekar. 20.20 Kétzongorás játék. 21.15 Filharmonikus hangverseny. — 21.15 Ghinda tánczenekar. 23.15 Lemezek. 23.45 Hírek.

Budapest: 7.45 Torna. Utána: Hanglemezek. 11 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 12.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13. Déli haragszó. Időjárásjelentés. 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.30 Hanglemezek. 19 Bibó Lajos elbeszélése. 19.30 Szalonzene. 23.10 Cigányzene. 23.40 Budapesti Hangverseny zenekar. 1.05 Hírek.

3. oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 április 23

Véres rózsák

— Detektivregény —

ELSŐ FEJEZET

— Minek is hívják kedves Chalonnat ur azt a néger varázslatot, amelyről ezt az érdekes előadást tartotta nekünk?

— Vudu a hivatalos neve. Az angolok Voodoo-nak írják, de ugyanígy ejtik ki.

— Izgalmas volt az előadás. Nagyon szeretném kiadni az egészet, mielőbb, mert az olvasóközönséget igen érdeklik az ilyen rejtelmes és sejtelmes históriák. Diszkrétan megkérdezhetem: nem az emberi fantázia szüli-e ezeket a történeteket? Jó jó, ne sértődjön meg, kijavítom a kérdést: nem az emberi fantázia tüllozza-e?

Chalonnat tanár, a neves kutató mosolyogva fogadta a kérdést. Ötven esztendő körüli, szikár, férfi volt. A szemei különös tüzzel lobogott.

— Kedves Brécourt ur, biztosítom róla, hogy csak a tiszta igazat mondom el. Nyilván meglepték ezek amisztikus történetek, mert hiszen Páris kellős közepén hallotta azokat. De vegye tekintetbe, hogy "Az ismeretlen Gabon" című előadásom színhelye Gabon őserdeje, gondoljon arra, hogy ott egészen más erők irányítják az életet. Még ezeknél sokkal meglepőbb események is történnek az őserdő mélyén. Az európai ember nem hisz a csodákban, legfeljebb a technika csodájában.

— Már azt is megszokta.

— Az igaz. Természetesnek találjuk, hogy a villanykörte megvilágítja ezt a dolgozószobát, magától értetődő, hogy Brécourt ur autója a kapuban várakozik. Vayonne, ne sértődj meg: a tied is, az Alicé is. Előadásomat egy repülőgép berregése zavarta meg... Ön kedves Fanny kisasszony, dolga végeztével földalatti vasuton megy haza és ha ott a kis gépezetet csavar gátja, az éterből London, Milano vagy Moszkva szólal meg. Mi ez, ha nem csoda? Csakhogy mi megszoktuk ezeket a csodákat, amelyekből Gabon lakója felsikoltana és nem hinne a saját érzékeinek. Ők viszont a saját csodáikat tekintik magától értetődőnek azokat a földöntúli jeenségeket, melyekről magam győződtem meg a fekete mágia országában és amelyeket igyekeztem önök előtt hűségesen feltárni. Mit értem az igazsággal? Senki sem hiszi el!

— Hát bizony neharagudjon professzor ur, ezeket a dolgokat nehéz elhinni.

— Bizony én sem hiszem, — jegyezte meg Alice kisasszony, a tudós nővére.

Chalonnat kisasszony már az ötven felé járt. Versaillesben lakott és a vidéki vén lányok minden jellegzetessége visszatükröződött sovány arcán.

— Bizonyos vagyok felőle, hogy a fivérem pontosan elmondta észrevételeit — folytatta. — Igen ám, de vajjon nem csorbul meg az objektivitása annak, aki harminc esztendőt tölt civilizálatlan területen? Én az ő helyében még regényesebb dolgokat mesélnék az ottani csodákról és higgye el kedves Brécourt ur, hogy az ilyen képzeletből írt könyv talán még jobban érdekelné az olvasókat, mint a tudományos munka.

— Mindig igyekszem igazságos és tárgyilagos maradni, — jegyezte meg a tanár.

— Elég baj az édes bátyám, hogy még a távolról jövő embernek sem engedik meg a hazugságot.

Voyonne, a híres orvos elnyulva ült egy karosszékekben. Pihentette tekintélyes pocakját. Kővérkés ujjai között szivarvéget tartott. Most már jónak látta ő is beleszólni a vitába.

(Folyt. köv.)

4 oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 április 23.

Megsértette Hitler!

Internálótáborba hurcolták a berlini Nemzeti Színház igazgatóját

Berlin, április 21.

A német fővárosnak ismét nagy szenzációja van, amely alig törpül el a nevezetes Röhms ügy mögött. Először csak suttogták, de most már mindinkább a nagy nyilvánosság elé kerül, hogy Hitler rendeletére a berlini német állami nemzeti színház igazgatóját, Grüngens Gusztávot egy internálótáborba helyezték el.

A berliniek úgy tudják, hogy Grüngens azért került a borzalmas helyre, mert egy színházi próba alkalmából sértő kifejezést használt Hitler ellen és egy haragosa feljelentette. Azt is tudják, hogy Göring porosz

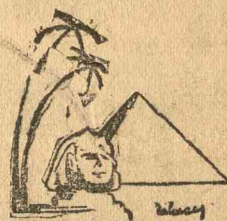
miniszterelnök járt el érdekében, hogy szabaduljon, azonban Hitler hajlíthatatlannak bizonyult.

Amikor ezek a hírek napvilágra jöttek, a kormány is kényszerülve volt, hogy hivatalos nyilatkozatot adjon ki Grüngens tartóztatása miatt. Most jelent meg a hivatalos nyilatkozat, amely szerint a hivatalos igazgatót azért tartóztatták le, mert nagyon sokszor vétkezett a német büntető törvénykönyv 175-ik szakasza ellen, amely igen szigorúan bünteti a homoszexualitást.

Egzotikus országok felvonulása a Budapesti Nemzetközi Vásáron és a rádió mikrofonja előtt

Április 28-ától érvényes a vásár utazási és vizumkedvezménye

Budapestről jelenti tudósítónk: A május 8-án kezdődő Budapesti Nemzetközi Vásár egyik főattrakciója a távoli egzotikus országok felvonulása, amelyek érdekes és színes kiállításokkal

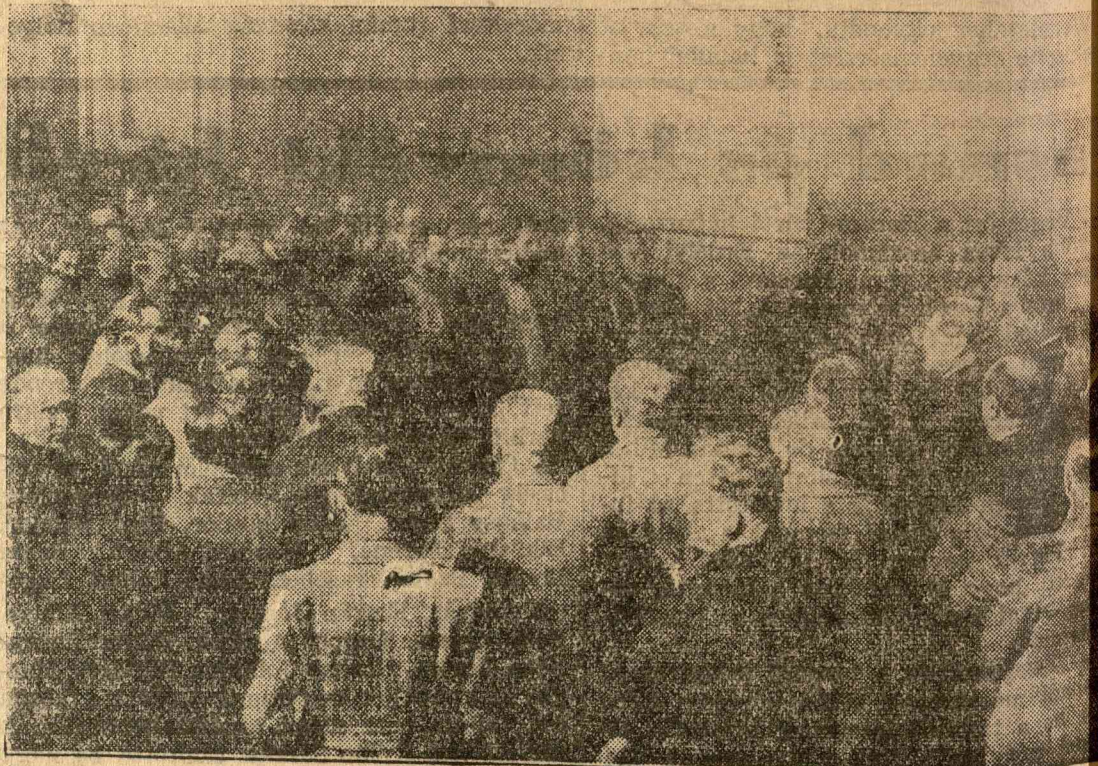

pregnansan adják meg a Vásár nemzetközi jellegét. Ezek a távoli államok azért küldik ide a maguk kincseit, hogy Kelet-Európa, amely eddig csak keveset hallott róluk és amellyel üzleti összeköttetések még nincsenek kiépítve, alapszababban megismerhesse őket. A vásáron a külföldi államok pavillonjában kapnak helyet ezek az egzotikus országok: a Belga Kongó, a Délafrikai Unió, Egyiptom és Olaszország távoli gyarmatai.

Sivatagok szélein és őserdők között az európai kultúra eszközeivel csodálatos árucikkeket állítanak elő s úgy ezeket, mint a gyémántmezők, bányák és dzsunglek nyers termékeit, valamint az ottani földek gyarmatárúit állítják ki ezen vásáron. Maga a kiállítás teljes képet nyújt az egzotikus

országok kulturájáról és iparáról, de ez a képzet frappánsan egészíti ki tökéletesen a budapesti rádió ötletes akciója. Azt tervezte ugyanis a rádió, hogy a vásár ideje alatt a mikrofonja elé állítja az egzotikus országok kiállításainak vezető egyéniségeit s miközben azokkal kétségtelenül nagyon érdekesnek ígérkező beszélgetést folytat a színpadon, ezt a beszélgetést a helyszínen készült rádiódetektív hangfelvételekkel festi alá, mikor például arról beszél majd a Belga Kongó kiállításának vezetője, hogy az őserdők közelében hogyan dolgoznak, megmutatja a hangfelvételt, amely az őserdők rejtelmes, sokszor hátborzongató hangjait vegyíti a beszélgetésbe.

Rengeteg üzleti fantázia van az egzotikus országok itteni szereplésében s ezért a közel s távol Kelet kereskedői egy rendkívüli érdeklődéssel várják az idelevárást. A vásár igazgatójaival, amelyek a vásár tiszteletbeli képviselőinél, a magyar külügyi szervezeteknél és minden utazási irodában szerezhetők be, az utazási és vizumkedvezmények már április 28-ától érvényesek.

Zarándoklat a Duca-emlékműhöz

A moldovai liberális képviselők megkoszorúzzák a sinaiai állomáson felállított Duca-emlékművet

Harminc tisztviselő nyelvvizsgája a megyeházán

Oradea, április 21.

Jelentettük, hogy Bancila prefektus előterjesztésére a belügyminiszter megengedte, hogy nyelvvizsgára állítsák újból azokat a tisztviselőket, akik nyugdíjazásukat kérték, még akkor is, ha a legutóbbi nyelvvizsgán elbuktak. Ily módon akarta a prefektura megkönnyíteni a nyugdíjazási eljárást, miután tudvalevő, hogy a nyugdíj-

pénztár minden tisztviselőtől nyelvvizsga bizonyítványt követel.

Tegnap reggel megkezdődött a nyelvvizsga a prefekturán. A bizottság elnöke Chirila Augustin alispán. Mintegy harminc tisztviselő vizsgázik, közöttük kilenc salontai tisztviselő, akiket Borcea Onisifor polgármester is bekísért.

A bizottság a lehető legjobb indulattal viseltetik a tisztviselők iránt.

Leesett a létra tetejéről

E szerencsétlenség miatt ideggyulladását kapott

Ez az idősebb hölgy megmenekült ugyan életével, amikor leesett a létra tetejéről, de azután az ideggyulladás és a reuma áldozata lett. Mégis, Kruschen sóát szedett és ezzel megtalálta a leghatékonyabb orvosságot, amit velünk a következő levélben közöl:

"Három és fél év előtt leestem a létra tetejéről. Elinte nem éreztem semmit, de röviddel azután megbetegedtem ideggyulladásban, mindkét kezemben és karjaimban. Miután száz gyógyszert próbáltam meg, állapotom csak romlott és reumát is kaptam."

"Rábeszéltek, hogy egy kísérletet tegyek Kruschen sóval. Két év óta szedem rendszeresen e sókat, minden reggel a csésze teámban. Most már tudom kezeimet és karjaimat használni, éppen úgy, mint a bal eset előtt. 60 éves vagyok és zongorázok". P. L.

A reumatikus fájdalmakat a húgysav okozza, amely túlságosan nagy mennyiségben van a szervezetben. A Sels Kruschen két alkatrészenek az a tulajdonsága, hogy feloldja a húgysav kristályokat. E só többi alkatrészei segítik a szervezetet, hogy a feloldott kristályokat a természetes úton eliminiálja. Sels Kruschen az ország minden gyógyszertárában és drogériájában kapható. Nagy üveg ára 95, kis üveg ára 60 le.

Nem adnak ki több határátlépési engedélyt

Oradea, ápr. 21.

Az oradeai prefekturára tegnap Inculez belügyminiszter és Bianu sziguranca vezérigazgató aláírásával 25.619 szám alatt rendelet érkezett, amely közli, hogy

tilos a határátlépési igazolványok kibocsátása. Senkinek és semmilyen címmel nem lehet ezentúl határátlépési igazolványt kibocsátani.

Kivételt csak azok a mezőgazdák képeznek, akiknek a határ mindkét oldalán van földjük. Senki más, tehát a határmenti községben lakók sem — nem kaphatnak határátlépést, hanem utlevéllel kell utazniok.

A rendeletet a prefektura közölte az összes határrendőrségi kirendeltségekkel.

Takács József a Decebal-uccai gyilkosság tettese

Elfogta a rendőrség a gyilkost

Oradea, ápr. 21.

Beszámoltunk tegnapi számunkban arról a megdöbbentő gyilkosságról, amely vásárnapról hétfőre virradó éjjel játszódott le a Decebal és Cantemir utcák sarkán, ahol egy ittas társaság verekedett össze és közben három szurással halálra sebeztek Mihály Imre 21 éves satumarei illetőségű cipészt, aki közvetlenül a bevonulás előtt állt.

A gyilkosság után a társaság tagjai szétszéledtek. A rendőrség Bogdándi körörmáros tanúvallomása alapján indította meg a nyomozást és hamarosan megállapították, hogy az a három legény, akik a kor-

mába bevetődtek és a mulatozókkal összekaptak, kubikusok és a szőlőhegyen laktak. A Calea Suisului 25. számú házban megtalálták Takács József 25 éves fiatalembert, akinek arcán sebek voltak. Egy-két kérdés és kiderült, hogy a rendőrség a gyilkossal áll szemközt, aki ekkor még nem tudta, hogy áldozata halott. Elmondotta, hogy két társával több korcsmában voltak és meglehetősen kaptos állapotban mentek már a Bogdándi korcsmába, ahol Mihály kiakarta kezéből tépni az orgonát. Ezen kaptak azután össze és így következett be a tragédia, melynek áldozatát a gyilkos azelőtt nem is ismerte.

Németország szítja a palesztinai zavargásokat

Kairó, április 21.

A Palesztinából érkező jelentések a helyzet súlyosbodásáról számolnak be. Hetfőn este kiújultak a zavargások, az arabok rombolni és fosztogatni kezdtek. Jaffában az utcai harcok során öt zsidó meghalt 30 pedig megsebesült. Az arabok vesztesége két halott, két sebesült. Az újabb jelentések beszámolnak arról, hogy Jaffában és Tel-Avivban valóságos mészárlás folyt, az arabok felgyújtották a fából épült házakat és száznál több ház pusztult el a lángok között.

A mohamedánok kiadták az utasítást, az általános sztrájkra és elhatározták,

hogy mindaddig folytatják a sztrájkot, míg a kormány nem teljesíti követeléseiket. E követelések: a zsidók ne vehessenek földet Palesztinában és tiltsák be a további bevándorlást.

Palesztinában az izgalom óriási. Eddig mintegy száz embert tartóztattak le, de az őrizetbevételek tovább tartanak. Hír szerezint az ostromállapot kihirdetésére készülnek. Jeruzsálemben a helyzet aránylag nyugodt, csupán a külvárosban voltak kisebb tüntetések.

Az arabok megmozdulása mögött Németország kezét sejtik.

Kincseskamra a tyukketrec alatt

Jasi, április 21.

A jasi rendőrség egy Emil Conciu nevű ismert betörőt fogott el a napokban, a kiről beigazolódott, hogy ő tört be a Kohn I. ékszerüzletébe és onnan rengeteg ékszert rabolt el. Emil Conciu beismerte tettét, az ékszerek rejtekéről azonban nem akart nyilatkozni. A rendőrség széleskörű nyomozást indított, de minden hasztalan maradt, mert nem tudták a rabolt ékszereket előteremteni. Végre is sikerült elfogni egy Maria Lupu nevű nőt, akinél lopott ékszereket találtak. Maria Lupu kihallgatása során elmondotta, hogy Emil Conciu az elrabolt ékszereket udvarában a tyukketrec alá ásta el. A rendőrség azonnal kiszállt a helyszínre és a legnagyobb meglepetésre valószínűleg a legnagyobb kincseskamarát találta a tyukketrec alatt. A rabló, valamint bűntársa ellen megindult az eljárás.

Ferenc Ferdinand fia vőlegény

Hohenberg Ernő herceg eljegyezte Maria Therese Wood-ot, egy angol kapitány leányát.

KOMOLY KÉRDÉS!

Miért tűri, hogy kinozza a

RHEUMA, ISCHIAS, KÖSZVÉNY

oldal, hát, gerinc, szűrés szaggatás és keresztcsont fájdalom?

Mikor a csodás hatású

Spongillia

FAJDALOMZÓ CSÚZ ÉS KÖSZVÉNYKENŐCS BIZTOSAN MEGGYÓGYITJA?

ÁR 90 LEI KONCZ GYÓGYSZERTÁR

és postaköltség • ODORHEIU •

Kilopták a juhból a bárányt

Botosani, ápr. 21.

Különös eset történt Balotina Bálta községben. Ismeretes, hogy a legfinomabb szőrméket úgy nyerik, hogy a juh hasát felvágják és a kis bárányt még születése előtt elveszik anyjától. Egy-egy ilyen szőrméért sokszor 3000 lejt is megadnak.

Igy válik érthetővé az, hogy az elmúlt év folyamán ismeretlen tettesek behatoltak az egyik jómódú gazdálkodó juhaklába, ahol 17 anyajuhnak a hasát felmetszették és ellopták onnan a születésre váró bárányokat. Természetesen a 17 juh megdöglött.

A csendőrség a különös tolvajok ellen megindította a nyomozást. Remélik, hogy rövid időn belül sikerülni fog őket lezsekelíteni.

5. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1936 április 23.

Maradnak a felemelt taxák

Az interimár bizottság másodszori olvasásban is jóváhagyta a taxa-szabályrendeletet

A városi interimár bizottság tegnap délutáni ülésén — miután a tíz napi közszemlére kitűzött határidő lejárt — újból tárgyalás alá vették a taxaszabályrendeletet. Kotesztációt nyújtottak be: a Kereskedelmi Csarnok, az Ipartestület, a Háztulajdonosok Szövetsége, az Apolló, Heyman és Fórum mozgók, dr. Fehér Márton ügyvéd. Az interimár bizottság egyetlen kon-

tesztációt sem vett figyelembe, hanem az összes felszólalásokkal együtt felterjesztette jóváhagyás végett a belügyminisztériumba.

Ezután a minisztériumtól kapott utasítások alapján a pénzügyi osztály bemutatta a módosított költségvetést, amit szintén felterjesztenek jóváhagyás végett a minisztériumba.

Letartóztatott a rendőrség egy sztrájkoló pincért,

aki előleget vett fel a Royal-kávéházban, de nem állott munkába

A rendőrség kiszállt tegnap délután a Tache Jonescu uccai Munkásotthonban és letartóztatta Klein Jenő pincérmunkást. — Klein Jenőnek hétfő este a Royal kávéház tulajdonosai 2000 leit adtak előleg címén, ha bemegy dolgozni. Klein Jenő elfogadta

az összeget, de nem ment be dolgozni, hanem elitta a pénzt.

A kávéház tulajdonosainak feljelentésére a rendőrség tegnap kiszállt a Munkásotthonban és a még részeg Klein Jenőt be-
kisérték a rendőrségre.

Összeverekedett 56 éves bátyjával a menyecske miatt

Érdekes bűnpert tárgyalt a törvényszék negyedik szekciója. A vádlottak padján két öreg testvér ült, akik azzal voltak vádolva, hogy egymást súlyosan megverték.

Lovasi Vilmos 41 éves és Lovasi Imre 63 éves gazdálkodó együtt laktak. Lovasi Vilmos nős ember volt. Felesége jóképű menyecske volt és a faluban azt kezdték suttogni, hogy az öreg 63 éves gazdálkodónak tetszik a fiatal menyecske.

A kisebbik testvér egy napon felelősségre vonta bátyját, mire éktelen veszeke-

dés kezdődött, amelynek az lett a vége, hogy Lovasi Vilmos egy lapáttal fejbe-
vágta bátyját. Az sem volt rest, hanem rá-
vetette magát öccsére és leharapta annak
mutatóujját.

A két testvér ezután egymást jelen-
tette fel és mindketten egyszerre kerültek
a vádlottak padjára.

A törvényszék Lovasi Imrét 15 napi
fogházra, Lovasi Vilmost pedig 10 napi
fogházra ítélte. Az ügynek a tábla előtt
lesz folytatása.

Visszaérkezett Alesdre a halottnak hitt hadifogoly

Tegnap 72 hadifogoly érkezett haza Oroszországból, akik között sok hősmegyei van. Így Cefa községbe hazatért Teodor Isaiu, Alesdre pedig Szilágyi József. Mint alesi tudósítónk jelenti, az egész Alesd valóságos zarándoklatot rendezett Szilágyi József házához, aki még 1915-ben esett foglyul és azóta még hír sem érke-

zett róla. Szilágyi József elmondotta, hogy mint napszámos dolgozott a Szovjetben, Kínában és Japánban. Megemlítésre méltó, hogy Szilágyinak a felesége, ki közben újra férjhezment, kijelentette, hogy eiválik és újra férjhez megy Szilágyi Józsefhez. Az asszony egyébként elájult, amikor férjét meglátta.

A santimreui gyilkosság a törvényszék előtt

A törvényszék második szekciója ma kezdte tárgyalni Fábian Sándor 21 éves santimreui legény bűnperét, aki 1935 november 19-én a község kocsmájánál meggyilkolta Nagy Dániel jómódu gazdálkodót, a santimreui Magyar Párt elnökét.

A gyilkosság előzményei a konverzióra vezethetők vissza. Nagy Dániel 9000 lejellel tartozott Fábian Sándor szüleinek. Közbejött a konverzió és Nagy Dániel erre való hivatkozással nem fizetett. Ezért Fábian Sándor többször hangoztatta, hogy addig nem nyugszik, míg holtan nem látja Nagy Dánielt. November 19-én este Fábian két

barátjával a kocsmánál előtt ment el és látta, hogy Nagy Dániel ott mulat több ismerőseivel. Hazament, elővette a már elkészített vasdorongot és visszatért. Abban a pillanatban, mikor Nagy kilépett a kocsmán ajtón, Fábian olyat vágott a fejére, hogy hang nélkül esett össze.

A gyilkos legény ellen előre megfontolt szándékos emberölés miatt indult eljárás. A törvényszék előtt ma dr. Sangeorgeanu védő kérte, hogy rendeljenek el szakértői vizsgálatot, amit a bíróság el is rendelt és a tárgyalást május 29-re halasztotta.

APRÓHIRDETÉSEK

Allandó olvasóink használják fel a hirdetési tombole szelvényeket!

PÓSTA

Róna fényképésznél

Str. Alexandri 4.

rövid ideig nagy árengedmény!

6 drb. művészlap, ugyanaz, ami a kirakataimban látható, csak 80 lei

Szekely asszony az én anyám és 35 éves uriaszony jelégére levél van a kiadóban.

ÁLLÁS

Tex munkások állandó munkára fel-
elmelt munkabérekkel felvétetnek. Kohn,
Str. Millerand 14. 4620

Megbízható lapárust keresünk Zalau város és környéke részére. Jelentkezni személyesen vagy írásban a kiadóhivatalba lehet.

Varróleány, aki villannyal hajtott Schneid apparátus gépnél dolgozott, feivétetik. Izlap-ipar, Str. Ciorogariu 21. 4609

VETEL-ELADAS

Eladó 12.500 sukk használható diota-furnir, rendkívül olcsón. Sarkadi, Oradea, Str. Simeon Stefan 28-a. 4621

Adomentes új magánház eladó. Costa Foru utca 31. Kommendáns rét. 4613

Eladó a város központjában jól bevezetett és jömeneteli étekezde. Salonta, Jud. Bihor. Feltételek megtudhatók Piata Unirii No. 12. Rozvány ház. 4612

Jókarban levő gyermekkocsi eladó. — Closca 11. 4611

Makulatura ujságpapir kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházban, Oradea, Piata Mihai Viteazu! 4.

LAKÁS

Keresek május 1-re központban külön bejárattal butorozott szobát. Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek leadni. 4579

Parkirozott udvarban két szobás utcai lakás május elsejére, ugyanott egy szoba konyha mellékhelyiségekkel kiadó. Dr. Joan Ciordas 20. 4614

Kiadó májusra Str. Episcopul Radu 5. sz. házban (Itélőtáblához közel) 2 szobás, konyhás, csinos lakás, toillette, vízvezeték bent. Értekezni dr. Lőrincz ügyvédnél, Bul. Reg. Ferdinand 13. 4302

KÜLÖNFÉLE

Fogcsinálás, szövet, selyem, használt ebédlőszekrény és íróasztal ellenében filémunkát csinálók. Cim: Mosucz Constantin, Dácia utca 23. 4610

Elveszett szombaton délután 2 kassza-kulcs és egy rendes kulcs. Megtaláló jutalmat kap a kiadóban. 4602

— Elitették a sikkasztó lapbizományost. A törvényszék negyedik szekciója tegnap délelőtt tárgyalta Ladányi István salontai 28 éves ember bűnperét, aki bizományi sikkasztással volt vádolva. A fiatal ember több ujság salontai bizományosa volt nem kevesebb, mint 9288 leit sikkasztott el. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével 15 napi fogházra ítélte.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA

Telefon: 380.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1936 április 23.